

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dagplejen Lolland Kommune
2023

Indhold

Arbejdet med den pædagogiske læreplan	3
Baggrund:.....	3
Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?.....	3
Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?.....	4
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?	4
Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	5
Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?.....	5
Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?.....	6
Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?.....	6
Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?.....	6
Inddragelse af forældrebestyrelsen	8
Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?.....	8
Det fremadrettede arbejde	9
Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?	9
Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?.....	10
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?.....	10

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

“Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

“Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Baggrund:

De sidste 6 år har dagplejen været organiseret således at kommunens dagplejere har været fordelt under kommenens daginstitutioner. Det betyder at det generelle arbejde med læreplanen er meget forskelligt fra dagplejer til dagplejer. Den 1/1 2023 er strukturen ændret og dagplejen har nu sin egen enhed hvor arbejdet med læreplaner kan blive fokuseret og målrettet.

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Leg og det æstetiske læringsmiljø:

Et særligt fokuspunkt der kendetegner hele dagplejen, er at der er arbejdet med de pædagogiske/æstetiske legemiljøer. Det skal være tydeligt og indbydende for det enkelte barn hvad de forskellige legemiljøer indbyder til og den voksne skal stille sig rådighed i legen. Tydelige legemiljøer, hvor det fremgår hvad der kan leges med.

Kommunikation & sprog:

Vi har i dagplejen også haft særligt fokus på sprog og en stor gruppe af dagplejere har været tilknyttet et musikalsk læringsforløb som netop understøtter barnet sprogligt men også inviterer barnet ind i det musiske univers.

Sproget styrkes igennem højtlesning så mange dagplejere har haft højtlesning som en pædagogisk aktivitet ligesom de italesætter hvad de ser og oplever når de går ture med børnene. Flere dagplejere har arbejdet med at understøtte sproget visuelt, herunder piktogrammer for at illustrerer og synliggøre overfor barnet, hvad dagen indeholder.

I Maj 2023 afholdte vi dagplejekonference og alle i dagplejen fik ny viden i forhold til udvikling af legemiljøer i dagplejen, bl.a. Igennem oplæg fra Pia Thomsen, der satte fokus på både indretning, sprog og kommunikation og den voksnes rolle i legen. B.la. ved at introducerer for legeskemaer og sprogunderstøttende strategier.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx Redskab til selvevaluering, Tegn på læring, Redskab til forankringsproces eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Siden jan 2023, har dagplejeenheden arbejdet på en organisering og struktur hvor der b.l.a. arbejdes på at skabe en evalueringskultur hos den enkelte dagplejer når deres afdelingsleder tager på regelmæssige sparring og evalueringsbesøg. På sparring og evalueringsbesøgene anvendes b.l.a. "de tre huse" og "skema til handling" som redskaber til at understøtte refleksion og evaluering. Modellen tager udgangspunkt i det der er svært, det der virker og det vi gerne vil gøre endnu bedre.

Afdelingslederne har i hvert område organiseret teams-møder i de grupper dagplejerne er en del af.

De steder hvor dagplejere er tilknyttet legestue, kan der afholdes møder i middagsstunden med fokus på refleksion over den pædagogiske praksis.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

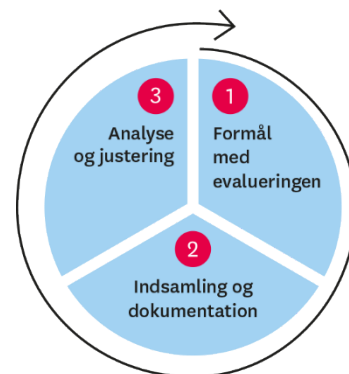
Dagplejerne har tidligere indgået i det arbejde der har været udført omkring den skriftlige læreplan, i de områder hvor man som dagplejer har været tilknyttet.

Overordnet set har arbejdet med læreplanen har været grebet an således, at der på en Dagplejekonference var et oplæg omkring pædagogiske læringsmiljøer og leg, dette ved "Huset Pia Thomsen". Der var bl.a. introduktion til "Deltag i leg og lær sprog". Der medfulgte et skema som dagplejerne kan anvende som en guideline for systematisk at have fokus på leg og sprog.

Der har været afholdt en fælles pædagogisk dag med intro til den styrkede læreplan og det fælles pædagogiske grundlag. Læreplanen har desuden været drøftet på fælles P- møder med den pågældende institution, tilbage til dagplejen var decentral.

Nogle grupper af dagplejer er certificeret "Sangglad" og arbejder systematisk bl.a. ud fra en kuffert med indhold (sangbøger, instrumenter mv) der inspirer dagplejere og børn til at have fokus på sang, sanglege og sprog. Dette er også tænkt ifh. til at inddrage forældrene, hvor barnet kan få en pose med hjem med en sangbog, og synge de samme sange hjemme.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51.

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

I Nogle af de evalueringer som har været gennemført i dagplejen, har der været fokus på leg. Egen observation hvor det at børnene bevæger sig meget rundt og har svært ved at fordybe sig i leg udfordrede og gav anledning til nysgerrighed i forhold til at sætte fokus på dette.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Dagplejens evaluering har i høj grad været karakteriseret ved en mere spontan evaluering, med refleksion over f.eks. rummets betydning og indretning, børnegruppens alder og udviklingstrin i forhold til relevante lege m.m. En mere systematisk evaluering og dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø er indsamlet som en del af tilsynet, i tilsynsrapporten, dagplejer og leders fælles observation, samt dagplejernes udtalelse. I tilsynsrapporten er der bl.a. i forhold til tematiserede legeområder indendørs, et fokus på at rummene i nogle dagplejehjem er indrettet, så det er utydeligt for børnene, hvad de må og kan lege med.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

I forhold til det pædagogiske læringsmiljø blev vi klogere på at observationerne stemte overens med tilsynsrapporten. Samt dagplejers udtalelse om at børnene løb meget rundt. Når rummet, og indretningen ikke har aldersrelevante og spændende materiale, redskaber og inventar til at motiverer børnene, er det svært for børnene at vide hvad man kan gøre med tingene, det betød at børnene viste kortvarig interesse for legetøjet. Læringsmiljøet indretning har betydning for børnegruppens legemuligheder og trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnene er nu efter ændringer i læringsmiljøet meget mere fordybet i legen. Børnene kan meget bedre forestille sig, hvad de kan lege med og bliver inspireret til fordybelse. Foto og bogstaver har været medvirkende til at få fokus på sprog og kommunikation og vagt børnenes nysgerrighed. Dagplejeren bliver her også inviteret til dialog når børnene har mulighed for at pege på foto/rim/remser og bogstaver.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Evalueringen gav anledning til ændringer i læringsmiljø. B.la. tydelig opdeling af legezone, legetøjet blev placeret i børnehøjde, hvor der blandt andet er et hyggeligt læsehjørne med få tilgængelige bøger, foto og bogstaver, billeder hvor der nedenunder er rim og remser. Tegnebord med papir og tegneredskaber. Legekøkken med tilhørende køkkenting. Legekøkken blev vendt så barnet ikke forstyrres af de andre børns leg. (se foto af legezone nedenfor).

Inddragelse af forældrebestyrelsen

“Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52.

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Der henvises til evaluering af den pædagogiske læreplan fra de respektive daginstitutioner i den tidligere organisering, hvor dagplejen var delt ud med decentrale enheder, der tilhørte daginstitutionerne.

I den nye organisering har dagplejen fået etableret en forældrebestyrelse.

Forældrebestyrelsen orienteres og inddrages i de forhold der har betydning for deres børns hverdag i dagplejen. Forældrebestyrelsen er informeret om evaluering af pædagogisk læreplan, men ikke inddraget, da det pga. en centralisering af dagplejen har været svært for forældrene at have et kendskab til det dagplejerne fra andre dele af Lolland Kommune har arbejdet med. Fremadrettet vil forældrebestyrelsen blive inddraget i det fremadrettet arbejde med fokus på “Leg og Sprog” og “Rutinesituationer”.

Forældrebestyrelsen bringer punkter op til dagsordenen. På møderne indgås der aftaler om eventuelle løbende tilbagemeldinger mellem møderne på forskellige forhold der har været undersøgt eller der er sat i proces.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51.

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Leg og sprog

Fremadrettet er der behov for at arbejde videre med udviklingen af lege og læringsmiljøer i dagplejen, med særlig fokus på sprog og kommunikation. Vi er nysgerrige både på at udvikle de fysiske rammer, så de inspirerer og opfordrer til kommunikation og leg.

Fra Sprog og læsestrategi udvælges pejlemærke 2 ”Inspirerende og aktiverende læringsmiljøer” med fokus på læringsmiljøer der skaber inspirerende lege- sprogmiljøer, bl.a. ved at benytte skriftsproglige materialer i de omgivelser barnet befinder sig i. Der er igangsat prøvehandlinger med skriftsproglige lege-sprogmiljøer.

Derud over at have fokus på den voksnes rolle i forhold til at alle børn får mulighed for at deltage i leg, og børnefællesskabet samt de voksnes deltagelse i legen bl.a. positionering og gå foran, gå ved siden af og gå bagved og på denne måde være støttende for barnet/børnene i legen.

Rutinesituationer

Vi ønsker at sætte fokus på læring igennem hele dagen, og arbejde målrettet med måltids-situationen. På tværs af dagplejen ses meget forskellige måltidspædagogik, og det giver anledning til nysgerrighed og fokus på læringsmuligheder og arbejdet med børne perspektivet i forhold til at udvikle det pædagogiske læringsmiljø omkring frokosten.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Etableringen og udviklingen af en evalueringskultur opleves udfordret overordnet set, b.la. grundet dagplejens strukturelle vilkår, med b.la. manglende legestuer og vakante lederstillinger i en periode.

Lokalt hos den enkelte dagplejer understøtter vejlednings- og sparringsbesøgene en evalueringskultur ved både en spontan og systematisk evaluering.

Online Teams møder har pt. et indhold af mere orienterende karakter. Der ønskes at skabe større mulighed for at mødes i dialog om den pædagogiske praksis og faglige udvikling. Indtil man har etableret legestuer for alle, hvor man kan afholde middagsmøder, kan det være en overvejelse f.eks. at supplere med online møde hvor fokus i højere grad er på opsamling og refleksion over arbejdet med den pædagogiske praksis i det enkelte område.

Dagplejen vil i 2024 forsøge at skabe digitale viden og inspirationsoplæg, der skal medvirke til at dele ny viden og inspiration som grundlag for fælles refleksion, på b.la. vejledning og sparringsbesøgene.

Som grundlag for udvikling af evalueringskultur fortsættes der med at have fokus på opbygning af en samarbejdskultur, hvor man tør dele både det der er svært og det der går godt, og spørge om hjælp, lave fejl, være nysgerrig og gå sammen på opdagelse med interesse og fokus på børnene, for derved at højne faglig kvalitet ifh til børnenes udvikling, trivsel, dannelse og læring.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Den skriftlige pædagogiske læreplan for dagplejen er forældet, grundet den nye struktur og organisering. Dagplejen forventer derfor at starte ny proces hvor det fælles pædagogiske grundlag genbesøges og den skriftlige pædagogiske læreplan ændres og justeres, således at det bliver et dynamisk arbejdsredskab for den samlede dagpleje.

På sparring- og vejledningsbesøgene tager dialogen udgangspunkt i "De 3 huse" som er fundamentet 1. Hvad fungerer 2. Hvad udfordrer 3. Hvad skal der ske?

Dette ønsker vi at videreudvikle bl.a. ved en systematisk praksis læreplan som hver dagplejer i samarbejde med afdelingsleder skal udvikle, med fokus på små meget konkrete mål, og dagplejerens handling, for at kunne imødekomme disse mål. Målene kan være meget forskellige og tager udgangspunkt i den individuelle dagpleje, og de behov for læring og udvikling både for en børnegruppe og for det enkelte barn. Dette følges op af afdelingsleder på de kommende besøg der sker i dagplejehjemmet.